

Premiérka v nesnázích

Britští konzervativci v čele se šéfkou kabinetu Theresou Mayovou po rozpačitém volebním vítězství složitě hledají vládní většinu.

ZAHRAŇIČÍ

str. 8

Překvapení na jazyku

Lékaři odhalili existenci šesté chuti, chuti vody. A nemusí být poslední.

VĚDA

str. 11

CZK/EUR • 26,220/+0,050 Kč **CZK/USD** • 23,463/-0,071 Kč **PX** • 1008,16/+0,19% **EUROSTOXX 50** • 3586,07/+0,62% **ZLATO** • 1266,55\$/-0,51%

KOMENTÁŘ: NESMYSLNÉ BRITSKÉ HARAKIRI / str. 10

Krátce

ČSSD zmítá nervozita, kritika padá na Sobotku

Prudký propad preferencí sociální demokracie a její zatím nevýrazná kampaň oživují úvahy o výměně volebního lídra Bohuslava Sobotky. Kritice čelí i Jan Birke odpovědný za propagaci strany. **str. 2**

Růst cen nabírá na tempu

Domácí inflace roste podstatně rychleji než v eurozóně. Zatímco obyvatelům zemí platících společnou měnou se v květnu zvýšily životní náklady proti loňsku o 1,4 procenta, ceny v Česku poskočily o 2,4 procenta. **str. 3**

Vypněte svou televizi, nutí sousedé Katar

Televize al-Džazíra, která má pobočky v 80 zemích světa a zaměstnává přes tři tisíce pracovníků, může padnout za oběť graduující roztržce mezi Katar a skupinou okolních arabských států. Konec této stanice bude zřejmě jedním z hlavních požadavků zemí, které minulý týden vystavily Katar izolaci. **str. 9**

 twitter.com/e15news

JOSEF ŠLERKA:

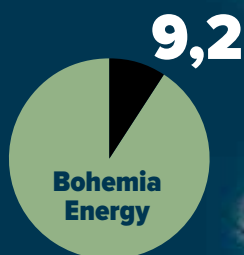
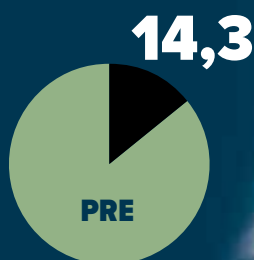
Česko - země, kde zítra znamená za dva, tři roky a to možná. Aneb vláda schválila výstavbu rychlotrati na Drážďany. Stavět se začne 2030.

Na dodávkách energií vydělává jen pár firem

Nejziskovější obchodníci s elektřinou a plynem

(2015, podíl zisku na tržbách v procentech)

BYZNYS str. 4

ENERGIE ČESKA

Více o tématu se dočtete v novém magazínu E15 Premium, který vychází 12. června.

E15 PREMIUM

Zápisník
Martina Čabana

Není Janda jako Janda

Za ODS bude do sněmovny kandidovat Jakub Janda. Nikoli ovšem onen slavný zastánce evropských hodnot a potírač Kremlu, kterého valná část ODS bytostně nesnáší, nýbrž ten ještě o něco slavnější skokan na lyžích. Takže netradiční ideologické smíření se nekoná, jen tradiční předvolební akce Přemluv sportovce.

Hráli jsme kličkovanou, zpíval svého času další Janda. Tato píseň se stala neoficiální hymnou pražské ČSSD. Její lavírování mezi dvěma možnými lidry ale asi muselo stejně jako každá kličkovaná jednou skončit. A tak pražští socialisté řekli slovo. Prahu povede do sněmovny Petr Dolínek. Mezi více než sedmi stovkami hlasujících členů získal o 14 hlasů více než Miloslav Ludvík. Jeho mandát má sílu 50,58 procenta. Jestli by nebylo věrohodnější zůstat u kličkované.

Ministr zahraničí Lubomír Zaorálek si postěžoval, že voliči nechtou volební programy stran, ačkoli je politici s takovým nasazením neustále píšou. Ačkoli si heslo „změna stylu“ vetkla do štítu úplně jiná strana než ČSSD, uznajme, že vynadat voličům je pozoruhodná inovace v politické komunikaci. Je pravda, že výchozí pozice pro upoutání čtenáře je v případě politika o dost náročnější než u jiných literátů. Přesto je třeba Zaorálovi doporučit další slavnou píseň dalšího slavného Jandy. Jmenuje se Snad jsem to zavinil já.

Protagonisté dne

Petr DOLÍNEK

MÍSTOPŘEDSEDA ČSSD

Mistopředsedu ČSSD může těšit, že se stal lídrem pražské kandidátky. Jeho vítězství ve vnitrostraničném hlasování však bylo jen velmi těsné.

str. 2

Pavel ELIS

GENERÁLNÍ ŘEDITEL PRE

Pražská energetika dokáže nejvíce vytěžít ze svých zákazníků. Z každé inkasované koruny má suverénně nejvyšší zisk – čtrnáct haléřů.

str. 4

Theresa MAYOVÁ

PREMIÉRKA SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ

Předčasné volby, které jí měly poskytnout silný mandát pro vyjednávání o brexitu, srazily její pozice a zvýšily politickou nejistotu v zemi.

str. 8

VZPOMÍNKA NA LIDICE

Foto: cik

STOVKY LIDÍ si v sobotu v Lidicích připomněly 75 let od zničení obce nacisty a 70 let od její obnovy. Pietní vzpomínce, při které položily věnce desítky delegací, ráno předcházela mše, kterou plzeňský biskup Tomáš Holub sloužil v místě, kde kostel svatého Martina připomínají jen jeho základy. Z představitelů vlády přijel ministr kultury Daniel Herman (KDU-ČSL).

ČSSD zmítá nervozita, kritika padá na Sobotku

■ Část strany znovu volá po výměně volebního lídra. Socialisté mají tento týden představit programové pilíře, s nimiž osloví veřejnost.

Pavel Otto

Prudký propad preferencí sociální demokracie a její zatím nevýrazná kampaň oživují úvahy o výměně volebního lídra Bohuslava Sobotky. Kritice čelí i Jan Birke zodpovědný za propagaci strany. Zdá se, že jednota, o níž se po vypuknutí vládní krize nechtěně postaral prezident Miloš Zeman chováním k šéfovi ČSSD, je pryč. Podepsal se na tom průzkum pro ČT, podle něhož by socialisté získali jen deset procent hlasů. Jejich největší soupeř, hnutí ANO, se naopak stále těší třicetiprocentní podpoře.

Podobně jako před měsícem se v kuloárech hovoří o tom, že Sobotku by nahradil ministr zahraničí Lubomír Zaorálek nebo první místopředseda partaje Milan Chovanec. Rozhodnutí údajně padne možná už tento týden, kdy má stranické gremium definitivně odlepnout hlavní heslo, vizuály a seznam tří desítek priorit, s nimiž ČSSD osloví veřejnost. Představí je

na sobotní programové konferenci v Praze.

Výhrady k vedení má mimo jiné poslanec Jaroslav Foldyna nebo jihočeská buňka, která musela na příkaz Sobotky a spol. stáhnout z kandidátky exhejtmana Jiřího Zimolu. „V programu chyba není, vláda patří k nejúspěšnějším. A přitom nám padají preference,“ stěžuje si Foldyna, který vidí problém právě v nevýrazném kandidátovi na premiéra.

Sobotka nechce množící se spekulace o odchodu z pozice celostátní jedničky komentovat. Přes vládního mluvčího Martina Ayrrera vzkázal, že jsou živé už delší dobu. „Jejich cílem je jen posilování nervozity, je to pořád dokola,“ tvrdí Ayrrer.

Podobně se vyjadřují i Zaorálek s Chovancem. Podle nich je lídr jasně daný březnovým sjezdem

strany, kde Sobotka získal více než dvoutřetinovou podporu. Chovanec odmítl, že by se gremium zabývalo výměnou hlavní tváře kampaně. „Řešíme standardní věci,“ uvedl.

Kromě Sobotky má část straníků výhrady i k Birkemu. Argumenty, že ještě nerozjel kampaň, jsou podle něj liché. „Jsme známí tím, že začátečnické přepálíme a poslední týden nebo čtrnáct dní nám dochází dech,“ řekl a dodal, že ČSSD se příliš zabývá sama sebou a „stříl se do kolene“.

Programovou konferenci zahájí nejsilnější vládní uskupení druhou fází kampaně, nyní diskutuje s občany v rámci akce Česko 20+. Horkou fází spustí v polovině srpna, kdy zvýší i počet billboardů ze stávajících osmi desítek na pět set. Počítá s využitím celého zákonného limitu 90 milionů korun.

Dolínek je lídrem ČSSD v Praze, Ludvík končí

Mistopředseda sociální demokracie a náměstek pražské primátorky Petr Dolínek těsně zvítězil ve vnitrostraničném hlasování nad ministrem zdravotnictví Miloslavem Ludvíkem o místo lídra kandidátky ČSSD v hlavním městě. „Udělám všechno pro vítězství v těchto klíčových volbách,“ uvedl Dolínek, který by chtěl dosáhnout alespoň dvacetiprocentního zisku. Ludvík reagoval slovy, že v politice v podstatě končí, na podzim už nebude obhajovat post šéfa pražské buňky socialistů. Na druhém místě kandidátky se umístil náměstek ministra zahraničí Lukáš Kaucký, na třetím Ludvíkova náměstkyně Lenka Teska Arnoštová. Původně měla být až pátá.

Růst cen nabírá na tempu

■ Základní potraviny a náklady na bydlení vyhnaly českou inflaci vysoko nad evropskou úroveň.

Jaroslav Bukovský

Domácí inflace roste podstatně rychleji než v eurozóně. Zatímco v květnu se obyvatelům zemí platících společnou měnou zvýšily životní náklady oproti loňsku o 1,4 procenta, ceny v Česku poskočily tempem o tři čtvrtiny vyšším neboli o 2,4 procenta. Tužské peněženky potrápily především ceny základních potravin a výdaje související s bydlením. Během příštích měsíců růst cen dále zrychlí.

Ještě v dubnu byla česká inflace podle statistik zhruba o pětinu pomalejší. „Stále větší část z rozpočtu domácností ukrájají provozní náklady na bydlení. Boom na českém

realitním trhu má za následek nesoulad nabídky a poptávky po novém bydlení. Přetlak poptávky tlačí nahoru nejen ceny samotných nemovitostí, ale také výši nájemného,“ říká ekonom banky Moneta Petr Gapko.

Za nájem vydali Češi v květnu v průměru o tři procenta více, v hlavním městě pak podle údajů serveru RealityMix vzrostla činže dokonce více než o deset procent. České kuchyně pak zatížila takřka o pětinu dražší vajíčka, máslo nebo cukr. Uspořit se dalo na teple, za které lidé zaplatili oproti loňsku zhruba o dvě procenta méně. „Předpokládáme, že inflace během letních měsíců dále poroste až k úrovním okolo 2,7 procenta,“

říká ekonom banky UniCredit Patrik Rožumberský.

Výdaje Čechů zatím nespasila ani tvrdší česká měna, od které si veřejnost slibovala pokles cen zboží z dovozu či dovolených. „Silnější koruna zatím růst cen viditelně nebrzdí,“ říká ekonomka

České bankovní asociace Eva Zamrazilová. Ekonomická obec očekává, že Česká národní banka vytáhne do boje proti inflaci už ve druhém pololetí, omezit růst cen by mělo zdražení

půjček v ekonomice. „Zahájení cyklu zvyšování sazeb tak očekáváme již v letošním roce, aby se ČNB se svými základními sazbami po pěti letech odpoutala od nulové hranice,“ soudí ekonom banky ING Jakob Seidler.

Inflace podle některých analytiků během letních měsíců dále poroste až k úrovním okolo

2,7
procenta.

Krátce

Sportovní svazy zůstávají bez dotací

Ministerstvo školství, které dalo sportovním svazům termín na žádost do mimořádného dotačního programu do páteční půlnoci, obdrželo jen několik žádostí. Mezitím jednotlivým sportovním svazům, které nové dotace bojkotují, začínají docházet finanční prostředky. Vláda by se sportem měla zabývat ve středu. /ač/ **Více E15.cz**

Kontroloři ČOI získají zvláštní pravomoci

Kontroloři České obchodní inspekce budou zřejmě při některých akcích moci kvůli své bezpečnosti používat skrytou identitu včetně krycích dokladů. Sněmovna to schválila navzdory kritice, že by se tím inspektoři dostali na úroveň vybraných bezpečnostních složek.

NÁZORY str. 10

Squatteři na čas obsadili dva domy v centru Prahy

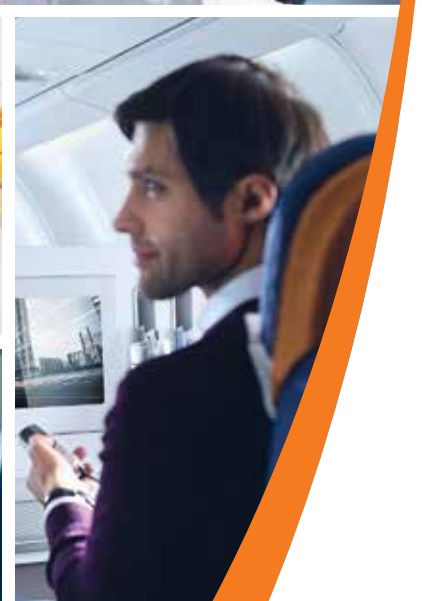

Foto: dtk

Dvě budovy na rohu pražských ulic Hybernská a Senovážná obsadila v sobotu odpoledne skupina squatteřů. Majitelem jednoho objektu je stát, druhý vlastní magistrát. Část aktivistů policisté vyvedli už v noci, část jich však přes noc zůstala na střeše budovy a objekt opustila až v neděli dopoledne. Squatteři v prohlášení ke svému mnohahodinovému obsazení dvou prázdných domů mimo jiné uvedli, že tím chtějí upozornit na to, že „stát přehlíží krizi bydlení“. /čtk/

269769/16

INZERCE

AEROFLOT
Russian Airlines

Business Class

Nabízí maximální komfort a individuální servis od nástupu do letadla po celou dobu letu

DOPŘEJTE SI TEN NEJKVALITNĚJŠÍ SERVIS U NEJLEPŠÍ LETECKÉ SPOLEČNOSTI VÝCHODNÍ EVROPY*

Volná váha zavazadel – 2 odbavená zavazadla, každé 32 kg**

Rozestup mezi sedadly: 96,5 - 190,5 cm***

Moderní systém palubní zábavy****

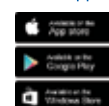

Nápoje se servírují ve sklenicích, občerstvení na porcelánových talířích, s kovovými příbory

www.aeroflot.com

Install app:

* Ocenění SkyTrax Award 2016. ** Pravidla pro odbavená zavazadla se liší podle destinací. *** liší se podle typu letadla. **** Dostupnost systému palubní zábavy se liší se podle letu a typu letadla. Informujte se u leteckého personálu.

Na energiích umějí nejvíce vydělat tradiční hráči

■ Ani ne dva haléře z každé utržené koruny si ponechá většina obchodníků s energiemi. Nejziskovější Pražská energetika vydělává sedminásobek.

Jan Stuchlík

V dodávkách elektřiny a plynu koncovým zákazníkům se sice točí desítky miliard korun, ale pořádně na nich umí vydělat jen pár obchodníků. V poměru k tržbám dokáže nejvíce vytěžit zákaznický Pražská energetika, která si z každé utržené koruny nechá čtrnáct haléřů.

Mezi nejziskovější obchodníky se řadí tradiční dominantní dodavatelé ČEZ Prodej a Innogy, mezi něž se dokázala po deseti letech existence vmáchnout i alternativní jednička Bohemia Energy. Z každé koruny inkasované od zákazníků si nechávají zhruba devět

haléřů. Zbytek obchodníků si drží rentabilitu tržeb mezi jedním a třemi procenty. Žebříček sestavil deník E15 na základě výsledků z roku 2015, pro který jsou k dispozici výroční zprávy všech obchodníků.

„Trh dodávek koncovým zákazníkům je extrémně konkurenční. Na druhé straně je také poškozený tím, že na něm stále působí subjekty, které chtějí jen rychle nasbírat portfolio zákazníků a kazí trh,“ říká Jan Palaščík, ředitel a spoludávající obchodník s energiemi Amper Market.

Na trh vstupují stále noví hráči, kterým nahrává klesající cena energií na velkoobchodních trzích. S očekávaným růstem cen by se trh od malých firem, které nemají dostatek kapitálu pro dlouhodobé zajištění dodávek, mohl vyčistit. Pa-

dající cena elektřiny a plynu na burze umožnila obchodníkům držet relativně slušné marže. „Alespoň si mohli vytvořit rezervy na horší časy. Teď mají v marži rezervy, takže růst cen nebudou muset i díky konkurenčnímu tlaku plně promítnout do koncových cen.

Jen si ukrojí část marže,“ tvrdí Jiří Gavor, ředitel Asociace nezávislých obchodníků s energiemi. Ve srovnání s jinými oblastmi energetického byznysu ovšem obchodníci vydělávají výrazně méně. U distribuce elektřiny, jejíž ceny určuje Energetický regulační úřad, si firmy nechávají zisk deset až třináct haléřů z utržené koruny.

Lukrativními zákazníky pro obchodníky jsou především domácnosti. Firmy a větší odběratelé si ceny, za které odebírají elektřinu a plyn, bedlivě hlídají. „Velké

ČEZ prodej a Innogy mají z inkasované koruny zhruba

9

haléřů. Mezi ně se vklínila Bohemia Energy.

Ziskovost obchodníků s energiemi* (za rok 2015 v miliardách korun)

	tržby	zisk	ziskovost tržeb** (v procentech)
Pražská energetika	15,32	2,19	14,30
Bohemia Energy	8,09	0,74	9,16
ČEZ Prodej	53,54	4,84	9,04
Innogy Energie	38,46	3,21	8,35
Pražská plynárenská	15,89	0,77	4,86
Centropol Energy	7,91	0,27	3,46
X Energie	0,72	0,02	2,49
Lama Energy	3,77	0,09	2,28
E.ON - Prodej	53,45	0,87	1,64
EP Energy Trading	19,08	0,24	1,24
Lumius	6,50	0,08	1,20
Armex Energy	1,44	0,02	1,04
Amper Market	2,80	0,01	0,43
Vemex (2014)	10,76	-0,16	-1,44
eYello CZ (PRE)	0,17	-0,01	-3,61
Europe Easy Energy (skupina Bohemia Energy)	1,12	-0,06	-5,27
Comfort Energy (skupina Bohemia Energy)	0,58	-0,03	-5,33

*tržby zahrnují platby za distribuci elektřiny a plynu
**čistý zisk z jednotky tržeb

Pramen výroční zprávy obchodníků

zákazníky, na kterých bylo dříve snadné vydělat, dnes nikdo moc nechce, protože jsou velmi neloajální. Když jim dáte o halíř nižší cenu, bez problémů změní dodavatele. Je to zákazník, na kterém se prakticky nedá vydělat,“ uvádí Jiří Písařík, spoludávající Bohemia Energy.

Do budoucna by obchodníci mohli na zákaznických vydělat více. Už teď jim nabízejí i další služby, kde si

mohou účtovat vyšší marže. „Nevnímají to jen velcí hráči jako ČEZ. Vidí, že trendem je decentralní energetika a obnovitelné zdroje. Nabízejí tak zařízení dotací, finančních služeb, dodávku zařízení a jejich údržbu, výkup případných přebytků nebo krytí rozdílu mezi vlastní výrobou a spotřebou,“ dodává Jiří Gavor. Během deseti let by energetické služby mohly tvořit až polovinu zisku dodavatelů energií.

MILIONY LITRŮ

Foto: čtk

NEJVĚTŠÍ PRODUCENT ZMRZLINY v Česku, opavská firma Bidfood, dodá na trh pod značkou Prima dvanáct milionů litrů zmrzliny ročně ve více než sto druzích. Kromě toho vyrobí 4500 tun hotových jídel, čtyři tisíce tun pečiva a jedenáct tisíc tun zeleninových směsí. Bidfood v hospodářském roce od července 2015 do června 2016 utržil přes miliardu korun při zisku 77 milionů korun.

Aeroholding: Státu dáme půl miliardy

Český Aeroholding, pod který spadá Letiště Václava Havla Praha, navrhne vyplatit státu dividendu 503 milionů korun. To odpovídá pětina zisku státního holdingu po odečtení daní. Výši dividendy musí schválit ministerstvo financí, které vykonává akcionářská práva státu.

Loni Aeroholding vyplatil státu rekordní dividendu 1,25 miliardy korun, v předchozím roce to bylo 306 milionů. Dlouhodobá politika státu předpokládá

výplatu pětiny ze zisku. Podle předsedy představenstva Českého Aeroholdingu Václava Řehoře je nutné masivně investovat do rozvoje letiště, které přestává kapacitně zvládat nárůst počtu cestujících.

Loni letiště odbavilo třináct milionů cestujících, meziročně o devět procent více. Letos ale podle Řehoře očekává zrychlení růstu, které by mělo být u cestujících patnáctiprocentní a u počtu odbavených letadel čtyřprocentní. /čtk/

Češi válčí s Francouzi na rychlé trati do Přerova

■ Ve třech ze čtyř tendrů bodovali Francouzi. Komora techniků jim sebrala českou registraci.

Jan Šindelář

Trat' z Brna do Přerova, kde by vlaky mohly jezdit rychlostí až 200 kilometrů v hodině, je prvním z takzvaných rychlých spojení v Česku. Její budování se ale zaseklo už u tendrů na projektové práce.

Ve třech ze čtyř soutěží o předpokládané hodnotě přes 230 milionů korun uspěla francouzská společnost Egis Rail ve sdružení s českým spolkem Centrum pro efektivní dopravu alias Cedop. Správa železniční dopravní cesty je-

jich nabídku vyhodnotila jako nejvýhodnější.

Ve čtvrtém tendru byly nejlépejší české firmy Moravia Consult a Metroprojekt a jedině spějí k brzkému podpisu smlouvy. Naopak Egis a Cedop čelí nečekaným potížím. Komplikace jim způsobila Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT), jejíž souhlas je pro působení zahraničních projektantů klíčový. Komora nejprve počátkem května osmi francouzským inženýrům prodloužila registraci takzvaných

hostujících osob o rok. Za dva týdny ji ale předseda ČKAIT Pavel Křeček na doporučení stejné komise zrušil. Čtyři Francouzi tak už o možnost práce v Česku přišli, dalším se to stane v červenci. Pro sdružení Egis a Cedop to znamená ztrátu kvalifikace v tendru SŽDC.

„Informaci o tom, že jeden z uchazečů ve zbývajících třech veřejných zakázkách přestal splňovat kvalifikaci, můžeme v obecné rovině potvrdit,“ uvedla mluvčí SŽDC Kateřina Šubová. Podrobnosti nechtěla komentovat, železničáři podle ní postupují v sou-

ladu se zákonem. Ten také stanovuje lhůty pro opětovné prokázání kvalifikace. Cedop se zvratem v názoru komory nesouhlasí a výrok neuznává a podle svého zástupce Petra Šlegra připravuje na ČKAIT žalobu. Komora slíbila reagovat na dotazy deníku E15 až v úterý.

Komplikací pro Francouze ale není jen ČKAIT, nýbrž

i námitky uchazečů v pořadí Sudop Brno, Sudop Praha a Sudop EU, jejichž sdružení skončilo ve dvou soutěžích těsně druhé. Sdružení Sudopů vedle nespěně kvalifikace uplatňuje proti levnější konkurenci i námitku k právní formě. „Spolek Cedop nesplňuje definici podnikatelského subjektu podle zákona o zadávání veřejných zakázek,“ tvrdí šéf Sudop Praha Tomáš Slaviček. To Cedop odmítá s tím, že valnou většinu zakázky zajistí partnerská Egis Rail. Celá věc tak zřejmě zamíří k antimonopolnímu úřadu. Egis Rail je rovněž projektantem vysokorychlostních tratí, spojení do Přerova by bylo jeho prvním projektem v tuzemsku.

Ve třech ze čtyř soutěží v hodnotě

230

milionů korun uspěla francouzská Egis Rail spolu s českým Cedopem.

Projekty na trať Brno–Přerov (v milionech korun)

úsek	nejnižší nabídka	odhadovaná cena
Blažovice–Vyškov	CEDOP, Egis – 53,9	62,0
Kojetín–Přerov	CEDOP, Egis – 41,2	63,5
Nezamyslice–Kojetín	Moravia Consult, Metroprojekt – 29,3	49,0
Vyškov–Nezamyslice	CEDOP, Egis – 48,7	59,0

Pramen: deník E15, Věstník veřejných zakázek

269772/34

INZERCE

26th Mezinárodní hudební festival
International Music Festival

Český Krumlov - 5. 8. od 20:30 | Zámecká zahrada

Noc barokních mistrů

Originální barokní podívaná s hudbou, ohněm a tancem v unikátních kulisách Zámecké zahrady v Českém Krumlově.

Marek Zvolánek (ČR) – trubka

Iva Kramperová a Markéta Klodová (ČR) – housle

Barocco sempre giovane (ČR)

Josef Krečmer (ČR) – umělecký vedoucí

Kooperativa
VIENNA INSURANCE GROUP

GENERÁLNÍ PARTNER

HLAVNÍ PARTNEŘI

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

OFICIÁLNÍ DOPRAVCE

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

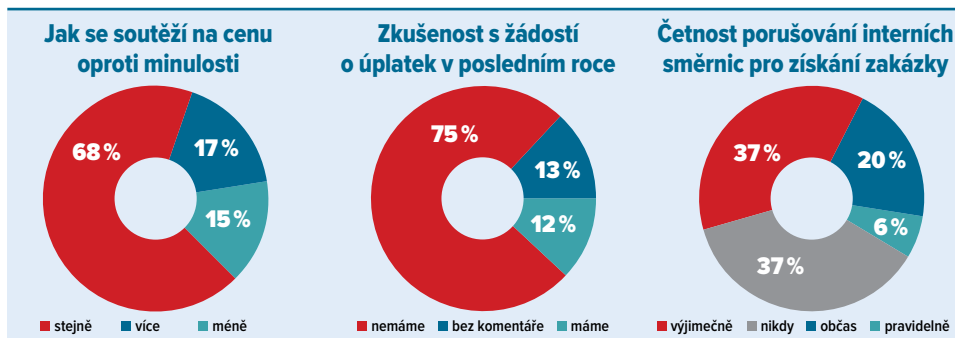
festivalkrumlov.cz

Soukromí investoři zachraňují stavebnictví

■ Firmám, které stavějí budovy všeho druhu, se díky realitnímu boomu daří. Podniky žijící hlavně ze státních dopravních staveb jsou na tom hůře.

Daniel Novák

České stavebnictví se letos znovu vrátí k růstu, a to o necelá tři procenta. Tržby porostou dokonce dvojnásobným tempem. Vyplývá to z nové čtvrtletní analýzy oboru založené na průzkumu mezi šéfy stavebních firem, kterou zpracovává analytická společnost CEEC Research. Loni se výkon sektoru snížil

téměř o osm procent. Přibližně stejný růst jako letos očekávají šéfové stavebních podniků v příštím roce.

„Sektoru se podařilo stabilizovat zejména díky přílivu zakázek od privátních investorů. Daří se zejména bytové, průmyslové a kancelářské výstavbě,“ uvedl Pavel Kliment,

partner pro stavebnictví a reality v poradenské firmě KPMG. Silnější růst očekávají spíše menší stavební firmy zaměřené na výstavbu budov než kolosy, jež stavějí například dálnice nebo železnice.

V prvním čtvrtletí byly oznámeny veřejné zakázky v hodnotě mírně přes 29 mi-

liard korun, což znamená meziroční propad o 28 procent. Jistou část už vyhlášených tendrů navíc úřady v dalších měsících zruší.

„Privátní investoři v pozemním a průmyslovém stavitelství přinesli do sektoru lehké oživení, ale stagnace přetrvává u veřejných

zakázek, především u silnic a dálnic,“ sdělil jednatel firmy Swietelsky stavební František Fryš.

Vytiženost stavebních společností je podle průzkumu CEEC Research 92 procent. Stavbaři mají uzavřené zakázky na necelých osm měsíců dopředu.

„Pro rok 2017 je pokrytí našich výrobních kapacit zakázkami na domácím trhu nedostačující, manko pocítujeme zejména u zakázek z veřejného sektoru,“ poznamenal obchodní ředitel firmy Subterra Jiří Tesař. Podobně jako mateřský Metrostav si tedy Subterra doplňuje zásobník práce zakázkami v zahraničí.

Naopak ve výstavbě budov firmy nestihají. Potíže mají hlavně s pracovníky. „Setkáváme se denně i na straně stavebních firem s přetížením odpovědných lidí na stavbách, špatnou koordinací, s posunutím realizace, a to hlavně kvůli nedostatku lidí,“ řekl Ivo Luňák, jednatel společnosti Tyros Loading Systems, která se podílí na výstavbě skladů a průmyslových hal.

České dráhy sedí na osmi miliardách

Jan Šindelář

Národní železniční dopravce drží na hotovosti výrazně větší peníze než v minulých letech. Hotovost šetří na splacení miliardových dluhopisů v příštím roce.

Ke konci loňského roku činila suma na kontě Českých drah 7,7 miliardy korun, což meziročně představuje téměř dvojnásobek. Vyplývá to z analýzy společnosti Cyrus, která zkoumala loňské hospodaření podniku.

Nárůst objemu hotových peněz lze zřejmě připsat výhodnému refinancování staré emise eurových dluhopisů a také prodeji nádraží Správy železniční dopravní cesty. „České dráhy využijí tuto hotovost primárně ke snížení zadlužení,“ uvedl mluvčí ČD Radek Joklík. V příštím roce je totiž splatná čtyřmiliardová emise korunových dluhopisů z roku 2013. Společnost zřejmě využije část peněz na investice do vozo-

vého parku. Tuto část plánu ale neupřesnila.

„Díky zlepšení hotovostní situace a očekávané pokračující solidní tvorbě provozního cash flow by firma měla být schopna bez výraznějších problémů financovat své vysoké kapitálové výdaje,“ uvádějí autoři analýzy.

Konsolidovaný dluh skupiny loni dosáhl 37,8 miliardy korun. Podle analýzy tak představuje 4,3násobek hrubého provozního zisku EBITDA. Pokud se podaří udržet dluh pod 4,5násobkem EBITDA, mohlo by to vést podle ekonomů z Cyrusu k dalšímu vylepšení ratingu, který si už loni v květnu polepšil na stupeň Baa2.

ČD loni vykázaly zisk 882 milionů korun, předloni proděly 1,35 miliardy. Tržní podíl podniku by se přitom v příštích letech neměl citelněji zhoršit, analytici předpovídají prodloužení smluv s kraji.

BEZ ŘIDIČE

Foto: tkt

SPOLEČNOST DAIMLER představila v Česku autonomní městský autobus Mercedes-Benz Future Bus, který jezdí bez řidiče. Prezentace byla součástí dne otevřených dveří závodu EvoBus v Holýšově na Domažlicku, kde pracuje 630 lidí. Závod vyrábí skelety a části karosérií autobusů pro značky Mercedes-Benz a Setra.

Krátce

T-Mobile a Vodafone zjednodušili roaming

Operátoři T-Mobile a Vodafone spustili roamingové volání v zemích Evropské unie pro všechny své klienty za tytéž ceny jako v Česku. Společnost O2 zavede 15. června, tedy v nejbližším termínu, který stanovila Evropská unie. Stejně ceny se týkají také datových služeb a předplacených karet.

Řemeslem se živí jen třináct procent lidí

Mezi Čechy je sice 36 procent vyučených manuálních pracovníků, ale pouze třináct procent aktivních lidí mezi 25 až 64 lety se živí řemeslem. Plyne to z výsledků výzkumu NMS Market Research pro společnost Hornbach. Zájemců o studium zaměřené na řemesla navíc ubývá. Naprostá většina Čechů považuje shánění dobrého řemeslníka za nadlidský výkon. /čtk/

Evropa neuspěla u WTO se stížností na Boeing

■ Ani jedna ze zúčastněných stran s verdiktem nesouhlasí, hodlají se odvolat.

Spojené státy neodstranily všechny nepovolené subvence pro svého výrobce letadel Boeing, zájmům Evropské unie to však výraznějším způsobem neškodilo. Konstatovala to Světová obchodní organizace (WTO), která tak očistila Spojené státy a Boeing od většiny obvinění ze strany Bruselu a evropského konkurenta Airbus.

Za nelegální označila WTO jen jeden podpůrný program, jehož nepříznivý vliv na zájmy EU a evropského konkurenta Airbus byl mnohem nižší, než unie ve své stížnosti tvrdila. Rozhodčí panel WTO rozhodl o snížení firemních daní ve státě Washington v letech 2013–2015 na 325 milionů dolarů. Evropskou unii podle

TÁHLÝ SPOR. Airbus a Boeing se o legálnost subvencí přou již třináct let.

rozhodnutí poškodila jen podpora, kterou USA poskytly v souvislosti s prodejem tří letounů Boeingu do Spojených arabských emirátů, Kanady a na Island.

Boeing a Airbus jsou hlavními světovými výrobci velkých dopravních letadel. Oba podniky se obviňují z nečestné konkurence a nepovolené státní podpory dlouhá léta a tento právní spor Bruselu s Washingtonem trvá už 13 let.

Verdikt WTO se týkal sporu o to, zda Spojené státy vyhověly nařízení WTO z roku 2012, aby ukončily subvence Boeingu za miliardy dolarů včetně finanční pomoci ze strany vesmírné agentury NASA a státu Washington, kde Boeing vyrábí většinu svých letadel. Úřad obchodního zmocněnce USA uvedl, že Washington se i přes vcelku příznivý výsledek verdiktu proti rozhodnutí odvolá. /čtk/

Akcie, měny & názory

Ondřej Koňák

Šance na odkup rostou

Minulý týden se konala valná hromada Unipetrolu. Opomineme-li fakt, že skončila kolem jedné hodiny ranní následujícího dne a trvala tak bezmála čtrnáct hodin, nepřinesl její průběh nic překvapivého.

Od samého začátku bylo patrné napětí mezi minoritními akcionáři a majoritním vlastníkem, které bylo odstartováno odmítnutím majoritního vlastníka uchovat zvukový záznam z valné hromady po dobu delší než nezbytně nutnou k pořízení přepisu. Podobně odmítavý postoj ze strany majoritního vlastníka byl patrný na řadu dotazů týkajících se akvizice

ce Spolany a její integrace do Unipetrolu.

V reakci na průběh valné hromady se domníváme, že odkup minoritních akcionářů by byl nejlepším řešením pro všechny zúčastněné, protože dlouhodobě trvající spory nepřispívají k mediálně dobrému obrazu majoritního vlastníka a mohou být z pohledu investorů promítnuty i do valuačního diskontu akcií PKN Orlen.

Jaká může být odkupní cena? Podle našich kalkulací založených na násobcích sektoru pro rok 2018 by mohla cena dosáhnout 386 korun za akcii. Unipetrol se ale aktuálně obchoduje se zhruba 30procentním diskontem vůči srovnatelným společnostem v regionu, z čehož jen část je podle nás ospravedlnitelná.

Autor je analytikem Patria Finance

Omluva: U autora Jana Mihulky jsme v této rubrice 6. června nesprávně uvedli jeho zaměstnavatele. Jan Mihulka je analytikem Patria Finance. Za chybu se omlouváme.

Krátce

Dow Jones vytvořil další rekord, Nasdaq propadl

Nejsledovanější americký index Dow Jones vystoupil na sklonku minulého týdne na historické maximum 21 271,27 bodu. Závěr obchodování na burze ale poznamenal výprodej akcií technologických společností, index Nasdaq se tak propadl o 1,80 procenta na 6207,92 bodu.

Toyota prodala zbývající podíl v Tesle

Japonská automobilka Toyota Motor prodala svůj zbývající podíl 1,43 procenta ve výrobci elektrických aut Tesla. Toyota byla jedním z prvních investorů v Tesle, později se však obě firmy dostaly do sporu. Firma neuvěděla, za kolik akcie prodala ani jaká byla návratnost její investice.

Brusel tlačí na technologické obry

Po teroristických útocích v Manchesteru a Londýně přichází Evropská komise s nápadem, jak takovým tragickým událostem efektivněji předcházet. Komise chce posilnit policii tím, že jí přidá nové pravomoci umožňující získávání dat přímo od internetových společností. Především se hovoří o duu Facebook – Google. **Vice E15.cz**

Řecko schválilo další reformy

Řecký parlament odhlasoval reformy, které po něm požadují věřitelé jako podmínku dokončení prověrky záchranného programu. Konečná dohoda s ministry financí eurozóny se očekává na zasedání euroskupiny 15. června. Řecko tak budou moci evropští věřitelé uvolnit další část úvěru z předložského programu, aby mohlo v červenci vyrovnat splatné dluhy. /čtk/

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 9. 6. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,674
Čína	1	3,452
Dánsko	1	3,525
EMU	1	26,220
Chorvatsko	1	3,536
Japonsko	100	21,242
Kanada	1	17,366
Maďarsko	100	8,532
Norsko	1	2,753
Polsko	1	6,258
Rusko	100	41,186
Švédsko	1	2,686
Švýcarsko	1	24,136
Turecko	1	6,648
USA	1	23,463
Velká Británie	1	29,919

Akcie na pražské burze

9. 6. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna
CETV	96,55	-0,46 %
ČEZ	452,80	0,51 %
Erste Bank	871,70	1,53 %
Fortuna	123,00	-0,81 %
Kofola	436,10	7,26 %
KB	930,00	-1,38 %
Moneta	77,40	-0,77 %
O2 CR	282,00	-0,35 %
Pegas	924,60	0,01 %
Philip Mor. ČR	14 197,00	0,65 %
TMR	670,00	0,00 %
Unipetrol	283,00	0,64 %
VIG	651,20	0,91 %
Celkový objem (v tisících korun)	473 190	

Mayová složitě hledá většinu

Mezi konzervativci a severoirskými unionisty je několik třech ploch, které brzdí dohodu.

Karolína Flaszová

Britští konzervativci jsou blízko dohodě se severoirskou Demokratickou unionistickou stranou (DUP) o podpoře jejich menšinového kabinetu. Jednání však nejsou snadná a labouristický vůdce Jeremy Corbyn (na snímku) doufá, že ještě přijde jeho chvíle. Pozice premiérky Theresy Mayové zůstává po rozpačitém volebním vítězství nejistá i uvnitř vlastní strany.

Úřad Mayové v sobotu oznámil, že toryové dospěli k rámcové úmluvě s DUP, později však obě strany uvedly, že ještě není nic uzavřeno. „Diskuze budou v týdnu pokračovat, abychom vyladili detaily a dosáhli dohody o uspořádání nového parlamentu,“ konstatovala šéfka DUP Arlene Fosterová.

Konzervativci ve čtvrtkových volbách získali v 650členné Dolní sněmovně 318 křesel, osm jim jich tedy schází k většině. Severoirští unionisté mají deset mandátů

Foto Reuters

Rozdělení mandátů v Dolní komoře Spojeného království

318

Konzervativci

262

Labouristé

35

Skotská národní strana

12

Liberální demokraté

10

DUP

13

Ostatní

Pramen Wikipedia

a Mayová s nimi už probírala všechny možnosti spolupráce od neformální podpory menšinové vlády až po plnohodnotnou koalici. DUP podle dostupných zdrojů za svou výpomoc žádá více peněz pro Ulster a výhody pro vojáky, kteří v době severoirského konfliktu bojovali za britské zájmy. Snaží se také přimět torye k ústupkům v oblasti sociální politiky.

List The Guardian uvedl, že se někteří konzervativní poslanci bouřili proti formální koalici s DUP kvůli tvrdým postojům menší par-

taje k homosexuálům, potrátům a jejímu zpochybňování klimatických změn. Někteří členové ulsterské strany jsou také kreacionisté, kteří chtějí, aby se ve školách učilo, že Země vznikla před čtyřmi tisíci lety. Neklidná situace ve straně ohrožuje i Mayovou. Několik ministrů podle The Sunday Times žádalo šefa britské diplomacie Bori-se Johnsona, aby ji nahradil. „Theresu Mayovou podporuji,“ ujistil však Johnson.

Rodící se vláda to každopádně nebude mít snadné. Corbyn, který nyní disponuje

262 křesly, mluví o existenci silné opozice vůči vznikající vládě včetně hlasů uvnitř konzervativní strany. Doufá, že odstaví Mayovou od moci do několika dní. „Ještě stále mohu být premiérem. Máme mandát, abychom si poradili se záležitostmi, jako jsou chudoba, spravedlnost a nerovnost. Chceme ukončit úspory a do této země investovat a to také uděláme.“ řekl v rozhovoru pro Sunday Mirror. Nevylučuje ani brzké další volby.

Kritika se ozývá i ze Severního Irsku, kde podíl

Jak se vyjedná brexit?

To, že konzervativci ztratili většinu, může mít nezanedbatelný vliv na jednání o brexitu. Premiérka Theresa Mayová volby vyvolala kvůli tomu, aby posílila svou vyjednávací pozici. Její plán ale zcela selhal a panují obavy, že vyjednávaný tak bude komplikovanější a zřejmě i delší. Demokratická unionistická strana (DUP) v kampani podporovala odchod z EU. Je však proti tvrdému brexitu, který by vedl k obnově plně kontrolované hranice mezi Irskem a Severním Irskem. Z Bruselu už zní, že patrně bude možné jednat o ušší spolupráci EU s Londýnem, než Mayová původně plánovala. Šéfka konzervativců o víkend ujistila, že jednání začnou 19. června, tedy podle původního plánu.

DUP na vládě může ohrozit křehký smír. Strana Sinn Féin, která by ráda prosadila referendum o připojení Ulsteru k Irsku, viní DUP ze zrady zájmů regionu. Podle ní plánované vládní uspořádání skončí slzami.

NÁZORY str. 10 Sledujte E15.cz

27282/41

INZERCE

NENECHTE REALITKU UKOUSNOUT Z VAŠÍ NEMOVITOSTI!

bezrealitky.cz

Portál bezrealitky.cz je součástí skupiny MMS Digital.

Blokáda Kataru ohrožuje al-Džazíru

Tomáš Stingl

Televize al-Džazíra, která má pobočky v 80 zemích světa a zaměstnává přes tři tisíce pracovníků, může patřit k obětem graduující roztržky mezi Katarem a skupinou okolních arabských států. Zpravodajství vysílané tímto kanálem je trnem v oku Egyptu, Saúdské Arábie nebo Jordánsku. „Rozhodli jsme se al-Džazíře odebrat licenci v naší zemi,“ uvedl jordánský ministr pro média Mohammed Momani. Centrála stanice v katarském Dauhá navíc koncem minulého týdne oznámila, že je terčem virtuální sabotáže. „Webové stránky a digitální platformy al-Džazíry jsou vystaveny

systematickým hackerským útokům,“ oznámila ve svém prohlášení televize.

Podle blízkovýchodních mediálních odborníků bude konec této stanice jedním z hlavních požadavků skupiny arabských států, která minulý týden vystavila Katar izolaci. „Budou požadovat úplné vypnutí al-Džazíry, než začne jakékoli další vyjednávání,“ uvedl v magazínu Newsweek arabský publicista Sultan Sooud Al-Kassem. Webové vysílání al-Džazíry už na konci května zablokovaly Saúdská Arábie, Spojené arabské emiráty, Bahrajn i Egypt. Podle nich stanice neinformuje objektivně o vnitropolitickém dění v jejich zemích.

al-Džazíru kritizoval i Západ

- Katarský kanál je kritizován z obou směrů. Západ v minulosti opakovaně al-Džazíře vytýkal, že dává ve zpravodajství nepatřičný prostor teroristickým skupinám. Blízkovýchodním státům se zase nelíbila například podpora al-Džazíry takzvaného arabského jara v roce 2011. Saúdská Arábie dokonce v minulosti kvůli televizi dočasně odvolala svého vyslance z Kataru.
- Z formálního hlediska je přítom zpravodajství al-Džazíry velmi profesionální a plně srovnatelné s americkou stanicí CNN nebo britskou BBC. Od roku 2006 navíc nabízí kompletní vysílání i v angličtině. To se ovšem podle mediálních analytiků výrazně liší od obsahu nabízeného v arabštině.

Krátce

Ukrajinci už mohou do EU bez víz

Mezi Ukrajinou a zeměmi schengenského prostoru začal v neděli platit bezvízový styk. Ukrajinský prezident Petro Porošenko při této příležitosti slavil na slovensko-ukrajinské hranici se svým slovenským protějškem Andrejem Kiskou.

Etiopie je na pokraji hladomoru

V Etiopii dojde na konci měsíce potravinová pomoc, na které závisí téměř osm milionů lidí. Upozornila na to dnes Organizace spojených národů. Situaci v této části světa komplikují rozsáhlá sucha.

Ministr spravedlnosti USA vystoupí v Senátu

Americký ministr spravedlnosti Jeff Sessions bude zítra vypovídat před senátním výborem pro tajné služby. Chce reagovat na výroky bývalého ředitele FBI Jamese Comeyho. Výbor vyšetřuje údajné ruské vměšování do loňských amerických prezidentských voleb.

Francie volila poslance

Ve Francii včera proběhlo první kolo parlamentních voleb, které by podle průzkumů mělo posílit pozice prezidenta Emmanuela Macrona. Očekává se totiž vítězství jeho centristického hnutí Republika v pohybu. Macron na snímku níže vyrazil odevzdat svůj hlas na kole. /čtk/

Foto reuters

USA zpřísní postoj vůči Kubě

Americký prezident Donald Trump příští týden odvolá některá vstřícná opatření vůči Kubě, která před třemi lety v rámci normalizace vztahů zavedl jeho předchůdce Barack Obama. Tvrdí to americký zpravodajský server Politico. Trumpovo rozhodnutí se má týkat zpřísnění podmínek pro cestování a obchod.

Obama obnovil s komunistickým sousedem diplomatické vztahy v prosinci 2014 a po několika měsících se vydal do Havany. Loni v prosinci, krátce před Obamovým odchodem z Bílého domu, se Spojené státy poprvé zdržely při tradičním hlasování v OSN o rezoluci vyzývající ke zrušení hospodářského embarga vůči Kubě.

Trump loni v předvolební kampani tvrdil, že dokáže s Kubou vyjednat „daleko lepší“ formu vzájemných styků než Obama. Upozorňoval, že dřívější prezident uvolnil vztahy s ostrovem s pomocí exekutivních příkazů, a tudíž stejnou cestou může on sám jeho rozhodnutí změnit. /čtk/

Více E15.cz

270592/16

INZERCE

www.miele.cz

Poslední šance na plný výkon!

Nové vysavače Miele Power s maximálním výkonem 1 600 W*

od **5 555 Kč**

Miele
IMMER BESSER

*Dle nařízení Komise (EU) č. 666/2013 je povoleno od 1. 9. 2017 vyrábět pouze vysavače s jmenovitým příkonem <900 W.

Tvář dne

Budeme jednat v národním zájmu, uděláme, co je správné pro Spojené království jako celek, a pro Severní Irsko zvlášť,

řekla šéfka Demokratické unionistické strany
Arlene Fosterová
str. 8

Foto: Reuters

Komentář

Tomáš Prouza

Nesmýslné britské harakiri

Britská premiérka chtěla v mimořádných volbách posílit svůj mandát a začít budovat silnou a stabilní Británii. Místo toho zjistila, že Britové začínají mít prázdných frází dost. A že příliš nevěří tomu, že právě Theresa Mayová je tím, kdo má vést zemi ve složitých jednáních o brexitu.

Mayová zatím zůstává premiérkou a zoufale se snaží vytvořit koalici se severoirskými extremisty. Nikdo jiný s jejími konzervativci nechce nic mít, a tak se může snadno stát, že se Mayová bude muset s Downing Street 10 rozloučit.

Kdyby britská premiérka zbytečně – v nejhorší cameronovské tradici – neriskovala volby, které nemusely být, v Londýně by právě vrcholila příprava na start jednání o brexitu. Poprvé se měly obě strany setkat 19. června. Evropa do těchto jednání jde s jasným mandátem, jednoznačně schváleným všemi 27 zeměmi. Na druhé straně

stolu budou sedět zástupci křehké britské vlády, jejichž mandát (kromě nerealistických frází z volební kampaně) je neznámý. A u kterých hlavně není vůbec jasné, jestli budou u stolu sedět i na konci prázdnin.

Možná se Theresa Mayová domluví se severoirskými konzervativci a přežije, možná se s nimi domluví někdo jiný a vystřídá ji. Ale při současném rozložení sil bude jakákoli dohoda velmi křehká a může se stát, že se po létě budou v Británii

Britové vstoupí do jednání o brexitu v pozici, v níž každý vládní poslanec může cokoli vetovat.

konat další volby. Pokud by zároveň neubíhal čas vyměřený pro brexitová jednání, mohli bychom situaci v Británii sledovat jen jako zajímavou ukázkou – toho, jak kdysi úspěšná politická strana ztratila cit pro realitu a během dvou let udělala dvě špatná rozhodnutí o zbytečném referendu a o zbytečných předčasných volbách.

Jenže Mayová na konci března spustila dvoletý odpočet pro dosažení dohody o odchodu Británie z EU. A zatím dosáhla

jediného – vyplývala už tři ze zhruba 18 měsíců, které na dosažení dohody máme, aby ji do března 2019 stihly schválit národní parlamenty i europarlament.

Navíc Britové budou do jednání vstupovat ve slabé pozici. Původní většina 17 hlasů Mayové nestačila k prosazení řady klíčových věcí. A Evropa doufala, že volbami posílená premiérka bude mít větší šanci uzavřít dohodu, která bude dávat smysl oběma stranám. Místo toho povede unie jednání s vládou, která se musí spoléhat na extrémní partnery a v níž každý vládní poslanec má sílu cokoli vetovat. Důvěryhodnost britské podané ruky bude nulová.

Pokud se do podzimu neuskuteční nové volby, ze kterých vzejde většinová vláda, výrazně vzroste nebezpečí, že žádná dohoda o brexitu nebude. V březnu 2019 pak Británie opustí EU a roky se budeme soudit o peníze, Evropané ztratí svá práva na život v Británii a britské firmy tvrdě narazí na zeď, která mezi EU a Británií automaticky vyroste. Dojde-li k tomuto nejhoršímu z možných scénářů, zaplatí Británie za bláznovství Davida Camerona a Theresy Mayové velmi vysokou cenu. A úplně zbytečně.

Autor je bývalý státní tajemník pro evropské záležitosti

Glosa

Krycí jméno pro inspektory

A kam vám pak můžeme přijít rozbít ústa? Tak by se mohli u registrace na předváděcí akce ptát přísloveční „šmejdi“ inspektorů České obchodní inspekce. Kontroloři se musejí prokázat skutečným občanským průkazem s reálnou adresou. Zatím. Návrh, který schválila sněmovna, jim umožní využít falešnou identitu. Kritici říkají, že to je příliš silná pravomoc. Možná. Má ale smysl dosavadní polovičaté opatření? Když jsou šejdiřti dost prohnani, aby prodávali důchodcům deštovou vodu po litrech, asi si snadno ohlídnou, aby se jim odhalený kontrolor podruhé na předváděčku nedostal.

A pak je tu otázka bezpečnosti. Těžko můžeme od inspektorů žádat, aby dávali pravidelně všanc vlastní adresu, na níž jsou i s rodinami k zastavení. Lze předpokládat – ale to je jen spekulace – že už dnes si inspektor hledá skulinky, jak udělat svou práci, a přitom citlivé osobní údaje neriskovat. Proč mu to neposvětit zákonem, navíc když by falešné doklady měli mít jen ti nejexponovanější kontroloři.

Tomáš Stingl

Ano, je pravda, že vydělávám víc než 99 procent populace. Ale někteří z těch lidí jsou vyšší než já, jiní mají hezčí manželky a další zase zpívají lépe než já. Takže nakonec se všechno vyrovnává!

Šestá chuť je vodní

■ Aristoteles kdysi tvrdil, že sama voda nechutná, je pouhým poslem chutí. Vědci prokázali, že se mýlí.

Savci rozlišují šest chutí: slanou, sladkou, hořkou, kyselou, umami (masitou) a vodní, tvrdí tým výzkumníků z California Institute of Technology. Existenci chuti vody potvrdil tým při měření elektrické aktivity chuťových receptorů na jazyku laboratorních myšek. Velmi pravděpodobně se potvrdí u všech savců včetně lidí.

Při měření elektrické aktivity v chuťových

receptorech se překvapivě objevil mimo pěti známých také šestý elektrický signál pro vodu. „To naznačilo, že některé chuťové buňky detekují vodu,“ popsal jeden z výzkumníků Dhruv Zocchi s tím, že zjištění nastartovalo sérii pokusů s deaktivováním patričních chuťových oblastí.

Odborníci vylučovací metodou došli k překvapivému zjištění, že chuťové pohárky, které detekují kyselost, také zjišťují chuť vody. „Když jsme vypnuli kyselou oblast, zmizel signál pro vodu,“ vysvětlil vedoucí výzkumu Yuki Oka.

Vědci pak do „kyselých“ chuťových pohárků myšky

vložili na modré světlo citlivý protein. Myš si pak při pokusech myslela, že pije, ale celou dobu jen olizovala modrou svítivou diodu. Některé myšky změna tak zmátla, že ve snaze ukojit žízeň olizovaly modré světlo až 2000krát každých deset minut. „To nám potvrdilo, že chuť pro vodu spouští proces pití, ale nereguluje jeho ukončení,“ dodal Oka.

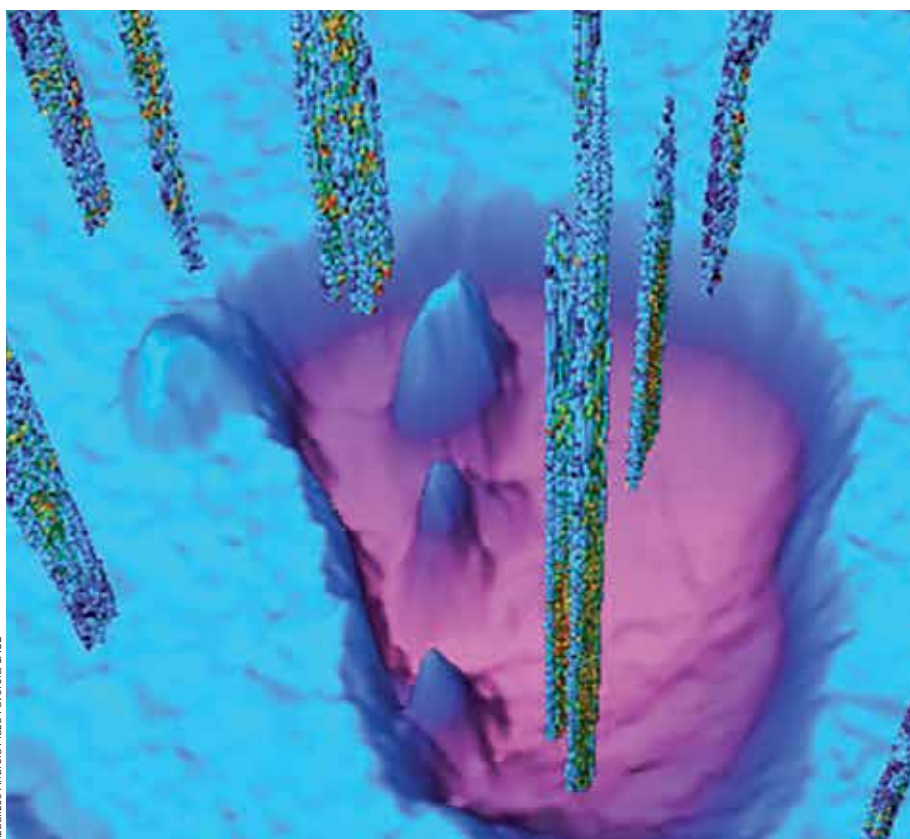
Nové poznatky si patrně vyžádají úplnou revizi chuťových oblastí a způsobu, jakým savci včetně člověka vnímají chuť. Na jazyku by se totiž mohlo ukrývat hned několik dalších netušených chutí.

PŘEKVAPENÍ. Lékaři odhalili existenci šesté chuti, chuti vody. A nemusí být poslední.

Foto: profimedia.cz

TIKAJÍCÍ BUBLINY

Visualize: Andrea Plaza / Faverola/CAGE

GLOBÁLNÍ OTEPLOVÁNÍ se záhy může samo urychlit. Zatímco lidstvo řeší emise oxidu uhličitého, postupně tající permafrost neboli věčně zmrzlá půda propouští metan, daleko nebezpečnější skleníkový plyn než oxid uhličitý. Některá menší ložiska metanu, která na Sibiři vytvářejí „trávníkové bubliny“, se dokonce stala hitem na videích YouTube. Klimatologové z UIT The Arctic University of Norway naopak sledovali podmořské kapsy zmrzlého metanu v Arktickém oceánu ležící jen dvacet metrů pode dnem, které začínají vybublat a praskat. Mohou být až kilometr dlouhé a obsahovat tuny metanových hydrátů. Ty jsou v klidu díky okolnímu chladu a tlaku. Zatím.

Kardiostimulátor napájený na dálku

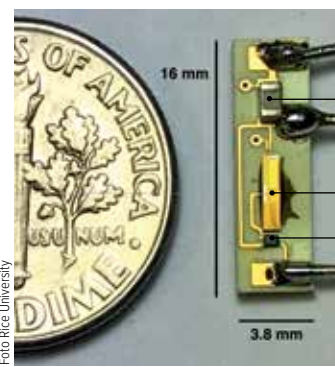
Jeden z nejmenších kardiostimulátorů na světě usnadní operace a sítí pacienta s cizím tělesem v těle. Nebude třeba voperovat baterii.

Bioinženýři z Rice University a Texas Heart Institute vyvinuli kardiostimulátor menší než deseticentová mince. Na International Microwave Symposium jej představil Aydin Babakhani. Netradiční účast na konferenci zaměřené na rozvoj bezdrátových sítí a síťových řešení si Babakhani vysloužil tím, že jeho pomůcka funguje díky bezdrátovému přenosu energie.

Kardiostimulátory využívají elektrické impulsy k úpravám nepravidelných stahů srdce. Energie se však

musí odněkud brát – historicky se využívají baterie uložené v přístupnějších částech těla, od nichž vedou k srdci drátky. A právě s těmito vodiči si lidské tělo nejčastěji „nerozumí“, což vyvolává komplikace.

Babakhani proto vyvinul bezbateriové řešení. Energii získává bezkontaktně prostřednictvím radiových vln vyzařovaných z až několika centimetrů vzdáleného zdroje. Lékařský tým vynález úspěšně otestoval na praseta, u něhož také zdařile reguloval srdeční rytmus od 100 do 172 tepů za minutu. Mikrokardiostimulátor by tak v budoucnu mohl být napájen třeba z nositelné elektrotechniky.

ÚLEVA. Drobné zařízení ušetří pacientům komplikace způsobené drátkou, které vedou tělem k baterii.

kondenzátor hromadící energii
řídící čip
impulsní spínač

Stranu připravil

Marek Schwarzmann

Datovka a daň z nemovitosti

Smrti a daním se nevyhnete. Stará pravda. S tím prvním nic nenaděláme, ale s tím druhým by se něco dělat dalo. Například zrušit. To by bylo moc revoluční. Mně by stačilo i méně.

Třeba taková daň z nemovitosti. Každý vlastník nějaké nemovitosti (domu, bytu, chaty či pozemku) musí jednou ročně daň uhradit. První rok bývá procesně složitější, to musí majitel nemovitosti zvládnout vyplnění formuláře k vyměření daně, kterou pak bude každoročně platit. Už s tím formulářem by se dalo něco udělat, aby byl jednodušší, snazší pro bezchybné vyplnění. No já jsem

skromnější a spokojil bych se s vylepšením až dalšího kroku, výzvou k úhradě daně v následujícím roce.

Letošní složenka přišla v obyčejné obálce. Žádné doporučené psaní. Bez jistoty na straně odesílatele o doručení. Co kdyby se dostala mezi reklamní letáky? Nebo do jiné schránky? Na obálce byla reklama: „Místo složenky vám můžeme údaje pro placení daně zasílat e-mailem“. To je super, řekne si někdo. Mně to ale jako super řešení nepřijde. E-mail není garantovaná služba, snadno se může stát, že e-mail spadne do spamu nebo nebude doručen. U e-mailu je jistota doručení možná i nižší než u klasické obálky. Kromě toho je zde vidět, jak rezorty nespolečně spolupracují.

Pokud by při rozvoji svých IT služeb spolupracovali,

Foto profimedia.cz

pak by ta reklama zněla např.: „Místo složenky vám můžeme údaje pro placení daně zaslat do vaší datové schránky. Pokud ji ještě nemáte, můžete si ji nechat zřídit na kterémkoliv místě Czech POINT.“

Jaký je v tom rozdíl? Zásadní! Úřad může doručovat zdarma, navíc získá dodejku

i doručenkou, tedy nezvratný důkaz o tom, že plátce daně údaje k úhradě obdržel.

Když jiné úřady zvládnou rozlišovat, komu doručovat datovkou a komu dopisem, pak by to měla zvládnout i Finanční správa. Co by to přineslo? Úsporu času plátce a peníze pro Finanční správu. Plátci daně by včas

a garantovaným způsobem obdrželi pokyny k úhradě, takže by platili včas. Finanční správa by zase ušetřila, a to hned v několika směrech. Odpadlo by poštovné. Například při jednom milionu obeslaných plátců, by to jenom na poštovním byla úspora zhruba deset milionů korun ročně. Odpadla by potřeba tisku složenek a vůbec veškerá manipulace s papírem.

To by už stálo za úvahu. Doručovací kanál už máme – datovky. A pokud plátce datovku ještě nemá, je to úkol pro Finanční správu a MV ČR ve spolupráci s Českou poštou, postarat se o marketing a přivést občany k jejich využívání, a to nejenom pro doručování údajů pro placení daní.

Ing. Martin Řehořek,
jednatel NEWPS.CZ s.r.o.

NEUVĚŘITELNÉ

NEJPRODÁVANĚJŠÍ MOTORISTICKÝ ČASOPIS

SVĚT MOTORŮ

Tato Fabia najela 1 265 581 km!

Motor je stále původní!

EXKLUZIVNĚ

Má vyšší výkon než dřív. Jak je to možné?

Jak pečovat o auto, aby tolik vydrželo

Nürburgring slaví 90. narozeniny

Reportáž

Alfa Romeo Stelvio První český test

Crafterem do Anglie a zpět

**ŠKODA FABIA ZA 12 LET
NAJELA 1 265 581 KM.**

PRÁVĚ V PRODEJI

Galerie vzdá hold Sudkovi a Belvedéru

■ Letohrádek královny Anny neboli Belvédér byl častým místem návštěv fotografa Josefa Sudka. Oběma bude od čtvrtka věnována výstava v Galerii Josefa Sudka na pražském Úvoze nazvaná Harmonie světů.

Dušan Kůtner

V roce 1972 se v Belvedéru konala velká výstava nazvaná Johannes Kepler a Praha. Celý projekt byl připomínkou doby panování císaře Rudolfa II., který do Prahy přivedl řadu známých i neznámých vědců a umělců.

Na výstavu se tehdy přišla podívat již šestasedmdesátiletá legenda české umělecké fotografie Josef Sudek – a byl jí uhranut. Pořídil na ní proto řadu snímků, které budou nyní až do poloviny září prezentovány v galerii spravované Uměleckoprůmyslovým muzeem pod názvem Harmonie světů.

Tehdejší výstava ukazovala astronomické přístroje, matematické i hudební nástroje připomínající přesvědčení o provázanosti lidského nitra s univerzem. „Sudek byl vystavenými předměty fascinován. V následných kompozicích fotografií využil odrazy skleněných tabulí, dráty a jiné instalační prvky. Výsledné dílo hraje tvary, světly i stíny a vytváří

„manýristický“ efekt,“ uvedl kurátor výstavy a umělecký vedoucí Galerie Josefa Sudka Jan Mlčoch.

Název nynější výstavy je přitom podle něj inspirován spisem Harmonie světů Johannese Keplera, který hledal odpověď na otázku, zda je možné najít hudební harmonii v pohybech nebeských těles.

K pořízení série fotografií Sudka přimělo i to, že Letohrádek královny Anny byl jeho oblíbeným místem – vždyť to nebylo daleko od jeho bytu na Úvoze, kde nyní sídlí galerie nesoucí jeho jméno. „Renesanční letohrádek Belvédér a sousedící Královská zahrada byly Sudkem snad nejčastěji zachycovanými objekty,“ podotkl Mlčoch.

SYSTEM OF A DOWN

Foto profimedia

V PRAŽSKÉ O₂ ARENĚ dnes vystoupí slavná kalifornská skupina System of a Down kombinující rock, metal i prvky lidové hudby. Kapela včetně lídra Serja Tankiana (na snímku), která po světě prodala přes 13 milionů alb, se do Prahy vrací po čtyřech letech, kdy byla tahounem festivalu Aerodrome.

Elektronické divy na upraveném klavíru

Petr Frinta

Volker Bertelmann, uměleckým jménem Hauschka, naplnil sen několika generací modernistů. Světu populární hudby představil upravený klavír, jedno z erbovních znamení vážné hudby 20. století. Zvuk tradičního nástroje se vkládáním předmětů mezi struny a ozvučné desky „prodloužil“ například o perkusní zvuky, a tím i rytmy připomínající současnou elektronickou taneční hudbu (jež je jeho původním zázemím).

Dalším vrstvením a procesováním zvuku přes efekty pak získává plochy a ruchy, typické pro soudobou elektroniku experimentální. Hranice, kam až lze možnosti nástroje posunout, přepisoval Rakušan již vícekrát. O jeho renomé vypovídá například aktuální nominace na Zlatý glóbus za hudební doprovod snímku režiséra Garetha Davise Lion.

Podobně jako tři roky staré album Abandoned City

je i novinka What If deskou tematickou, navíc s podobně dystopickým ústředním tématem. Vylidněná a opuštěná města střídá motiv nejisté budoucnosti, předurčené degradaci životního prostředí, ale i společenskou a lidskou. I tentokrát skladba tvoří různé navršené řady klavírních tónů, místy mající nádech vážné hudby, jinde nestravitelné avantgardy, vrstvy živě hraných rytmických prvků, a konečně množství ruchů, ozvěn, ploch, dozvuků.

Pokud současné elektronické hudbě vědoví snaha znít organicky, tedy co nejpodobněji hudbě živé, Hauschka jde cestou opačnou. Stále novými cestami vytváří povahou elektronické desky prostředky a nástroje tradičními – a jde mu to výborně.

Autor je spolupracovníkem redakce

Hauschka: What If

Vydal: Temporary Residence
Hodnocení: 80 %

272231/12

INZERCE

HB Reavis staví ve Varšavě jednu z nejvyšších budov Evropy

■ Jedna z nejvyšších budov v Evropě začala letos vyrůstat ve Varšavě.

Je součástí projektu Varso Place mezinárodní developerské společnosti HB Reavis, která ho považuje za svoji „vlajkovou loď“ v centru Varšavy. Projekt, s plochou 140 000 čtverečních metrů, je určen ke smíšenému využití a podle plánu by měl být dokončen v roce 2020.

Chloubou Varso Place bude triapadesátiposchoďová výšková kancelářská budova, kterou navrhlo proslulé architektonické studio Foster + Partners. S výškou 230 m (310 m s věží) bude nejvyšší budovou v Polsku a jednou z nejvyšších staveb v Evropě. Dvě další budovy (o 21 a 19 podlažích) navrhla varšavská architektonická firma Hermanowicz Rewski.

„Jsme přesvědčeni, že se z Varso Place stane mimořádná destinace, nové polské centrum místního i mezinárodního obchodu a odpočinku,“ uvedl

Foto HB Reavis Group

k projektu Pavel Trenka, generální ředitel HB Reavis Group.

Varso Place bude sídlem velkých polských i mezinárodních společností i start-upů hledajících atraktivní lokalitu v centru města. Zakotví zde i jedno z největších co-workingových středisek ve Varšavě.

V souladu s politikou firmy, která klade důraz na přínos nových staveb nejen pro jejich obyvatele, ale i jejich okolí, je v přízemních podlažích plánována řada restaurací a kaváren, čtyři veřejná náměstí a pozoruhodné střešní zahrady se zelení. Místní obyvatelé i návštěvníci budou rovněž moci

z mnoha vyhlídkových plošin – včetně nejvyššího vyhlídkového bodu ve městě ve výšce 230 m – vychutnat neobvyklé pohledy na panorama polského hlavního města. Jedinečný pohled na Varšavu a její metropolitní oblast si užijí i hosté restaurace ve 46. a 47. patře výškové budovy.

Projekt Varso Place je vybaven nejmodernějšími technologiemi snižujícími spotřebu elektrické energie a vody a také znečištění vzduchu, a bude tak prvním polským projektem této velikosti, jenž podle certifikačních kritérií BREEAM získá hodnocení „Excellent“.

Foto dne

BAHNA.

Tisíce lidí se přišly o víkendu podívat na Den pozemního vojska Bahna 2017 do Strašic na Rokycansku. Letošní Bahna začala minutou ticha za oběti z Lidic. Pak nad hlavami diváků prolétly letouny Casa, gripeny a armádní vrtulníky, z nichž vyskočili parašutisté. Na programu celodenní akce byly i ukázky z vojenské historie, například bitvy u Zborova nebo ze západní fronty roku 1944. Současná technika se předvedla ukázkou obranné operace k odvrácení útoku protivníka.

